

STYRELSENS ÅRSBERÄTTELSE VERKSAMHETSÅRET 2023

Föreningens verksamhetsberättelse gäller perioden från och med årsmötet 2023 till årsmötet 2024. Den ekonomiska redovisningen görs för kalenderår.

STYRELSENS SAMMANSÄTTNING

Ordförande

Oskar Karlsson, SciLifeLab, Institutionen för miljövetenskap, Stockholms universitet, Stockholm

Vice ordförande

Klara Midander, IVL Svenska Miljöinstitutet, Stockholm

Sekreterare

Jenny Aasa, Livsmedelsverket, Uppsala

Skattmästare

Linnea Nilsson, AstraZeneca, Södertälje

Övriga ledamöter

Ulrika Carlander, Livsmedelsverket, Uppsala

Sara Moses, Swedish Match, Stockholm

Anna Beronius, Institutet för miljömedicin, Karolinska Institutet

Joachim Sturve, Institutionen för biologi och miljövetenskap, Göteborgs universitet, Göteborg

ÖVRIGA FUNKTIONER

Svenska ERT-kommittén

Mattias Öberg, Karolinska Institutet, Solna (ordförande)

Helen Håkansson, Karolinska Institutet, Solna

Björn Dahl, ApconIX, Göteborg

Bert-Ove Lund, Kemikalieinspektionen, Sundbyberg

Karin Svens, Vicore Pharma AB, Stockholm

Sekreterare (utan rösträtt): Lizette Granberg, Toxicology Knowledge Team Sweden, Södertälje

Ad hoc (utan rösträtt): Charlotte Nilsson, RISE, Södertälje

Kommittén för planering av EuroTox-konferensen 2027

Jan Olsson, AstraZeneca, Göteborg (ordförande)

Oskar Karlsson, Stockholms universitet, Stockholm

Joëlle Rüegg, Uppsala universitet, Uppsala

Charlotte Nilsson, RISE, Södertälje

Petra Thulin, AstraZeneca, Göteborg

Joachim Sturve, Göteborgs universitet, Göteborg

Kommittén för juniora toxikologer

Denise Strand, doktorand vid Stockholms universitet, Stockholm (ordförande)

Linus Wiklund, doktorand vid Karolinska Institutet, Solna

Julia Matyjasiak, masterstudent vid Karolinska Institutet, Solna

Wouter Pijper, masterstudent vid Karolinska Institutet, Solna

Brandon Mills, masterstudent vid Karolinska Institutet, Solna

Revisorer

Ordinarie: Annette Dock, Adalia AB, Stockholm

Suppleant: Christian Lindh, Lunds universitet

Valberedning

Jan Olsson, AstraZeneca, Göteborg (ordförande)

Charlotte Nilsson, RISE, Södertälje

Helena Hemming, Trossa AB, Stockholm

Margareta Törnqvist, Stockholms universitet, Stockholm

STYRELSEMÖTEN

Sedan årsmötet 2023 har styrelsen haft 9 protokollförda sammanträden. Alla möten har hållits digitalt via Zoom.

- År 2023: 5 maj, 7 augusti, 2 oktober, 30 oktober, 4 december
- År 2024: 23 januari, 21 februari, 11 mars, 9 april

PROGRAMVERKSAMHET

Årsmöte i hybridformat den 20 april

Den 20 april arrangerades föreningens årsmöte i ett hybridformat vid De Geersalen, Stockholms universitet. Närvarande på mötet, tillika röstlängd för årsstämman, var totalt 19 personer (7 personer från styrelsen). Vi presenterade under mötet den andra vinnaren av SFT:s pris för bästa avhandling inom toxikologi. Priset gick till Sarah McCarrick, KI, som under 2022 försvarade sin avhandling "Exploring toxicity and fate of metal-based particles in the lung: from mechanistic screening to lung deposition modelling". Efter årsmötesförhandlingarna var det lunch vid Gamla Orangeriet i Bergianska Trädgården.

NorthTox den 20-21 april

Under de senaste åren har styrelsen haft ett tydligt mål att förbättra interaktionen mellan de nordiska toxikologiföreningarna. Ett resultat av arbetet är att vi under detta verksamhetsår, i samband med våra årsmötesförhandlingar, arrangerade ett gemensamt vetenskapligt möte med våra systerföreningar i Norden. Vi är väldigt glada att det första NorthTox-mötet den 20-21 april i Aula Magna, Stockholms universitet, hade över 150 st deltagare på plats och alla grannländer var representerade. Dessutom kunde hela programmet, som hade fyra sessioner och det övergripande temat "Toxicology in the Anthropocene", följas online. Keynote speaker var Alexandre Antonelli professor i biologisk mångfald vid Göteborgs universitet och forskningschef på Royal Botanic Gardens, Kew i Storbritannien. Den första dagen avslutades med en trevlig middag vid Stora Skuggans Vårdshus. Totalt var det så mycket som 27 muntliga presentationer, ett flertal posterpresentationer och många givande diskussioner. Så vitt vi vet var detta det största vetenskapliga mötet som SFT har arrangerat i samband med ett årsmöte.

Ett annat av styrelsens viktigaste mål har varit att uppmärksamma juniora toxikologer i Sverige och engagera dem i SFT:s aktiviteter. Vi satsade därför särskilt på aktiviteter för personer tidigt i karriären under NorthTox. Ett syfte med konferensen var att ge dem chansen att diskutera olika karriärval inom toxikologi, och en bra möjlighet till att presentera sin forskning muntligt eller som poster. Det första NorthTox-mötet startade på morgonen den 20 april med en aktivitet för early career toxicologists som fyllde hela salen vid Geohuset, Stockholms universitet. Pris för bästa posterpresentationer delades ut under NorthTox och vinnare var Denise Strand ("A cell-based platform to screen chemical mixtures for endocrine disruptive effects") och Josefin Engelhardt ("Risk-driving PFASs cocktail in Swedish human blood"), båda från Stockholms universitet. Mötet avslutades dessutom med en paneldebatt med fokus på juniora toxikologer och karriärval.

Ett stort tack till Stockholms universitet, institutionen för miljövetenskap, som möjliggjorde att vi kunde arrangera NorthTox i vackra Aula Magna. Vi vill även tacka de danska, finska, och norska föreningarna för toxikologi, samt alla sponsorer och personer som var med och organiserade mötet. Slutligen vill vi tacka alla deltagare som tillsammans bidrog till att göra mötet väldigt lyckat. Målet är att detta ska vara det första av flera återkommande NorthTox-möten, och att de nordiska länderna ska turas om att arrangera mötet.

Titeln på NorthTox-mötets vetenskapliga program var "Toxicology in the Anthropocene" och bestod av fyra sessioner:

Session 1: New challenges for ecotoxicology (Chairs: Joachim Sturve, University of Gothenburg, and Jussi Kukkonen, University of Eastern Finland)

"Linking research and biological effect monitoring to understand sediment toxicity in the Baltic Sea". Elena Gorokhova, Stockholm University, Sweden

"Environmental fate of microplastics" Jussi Kukkonen, University of Eastern Finland

"Effects of PFAS on the thyroid system of fish" Joachim Sturve, University of Gothenburg, Sweden

"Image-based High-Content Screening of Mitochondrial Membrane Potential in Daphnia magna". Cedric Abele, Stockholm University, Sweden

"The new Water Framework Directive and Groundwater Directive: an ecotoxicologist's perspective". Thomas Backhaus, University of Gothenburg, Sweden

"Male-transmitted transgenerational effects of the herbicide linuron on the DNA methylome in testis and brain of Xenopus tropicalis frogs". Mauricio Roza, Stockholm University, Sweden

Session 2: Safe and sustainable by design. Toxicology's pivotal place in the development of green and sustainable chemistry and processes (Chairs: Ian Cotgreave, Research Institutes of Sweden and Penny Nymark, Karolinska Institutet)

"The EU Chemicals Strategy for Sustainability and the Safe and Sustainable by Design Concept - overview of focus areas and related activities". Urban Boije af Genniis, Swedish Chemicals Agency

"Putting the SSbD concept into practice - challenges and opportunities for hazard testing". Hedwig Braakhuis, RIVM National Institute for public Health and the Environment, Netherlands

"SSbD Tools and Use Cases - current status and plans". Tomas Rydberg, IVL Swedish Environmental Research Institute

"Panel discussion with session speakers + guest" (Guest: Emma, IVL Swedish Environmental Research Institute)

Session 3: New toxicological issues in the transition to a sustainable society (Chairs: Klara Midander, IVL Swedish Environmental Research Institute and Hubert Dirven, Norwegian Institute of Public Health)

"Downstream user perspective on the use of NAMs in a regulatory context and how industry works with sustainability". Johnny Kvernstuen, Jotun A/S Sandefjord. Norway

"Occupational exposure to metals and workers' health in the industrial green transition". Florencia Harari, University of Gothenburg, Sweden

"Tracking chemicals of concern in products: chemical compliance, the SCIP database, digital product passport". Anne-Marie Vass, Swedish Chemicals Agency

"Life-cycle perspectives and sustainability of products and chemicals - how to inform consumers". Ann Kristin Larsen, Svanemerket, Norway

"Technology critical elements - assessment of risks". Anna Qvarforth, Linnaeus University, Kalmar, Sweden

"Mind the gap: Cosmetic preservatives and their regulation" Diana Kättström, Stockholm University, Sweden

Session 4: Strategies and emerging methods for testing in toxicology (Chairs: Oskar Karlsson, Stockholm University, and Terje Svingen, Technical University of Denmark)

"Advancing clinical translation: An automated platform for massively scalable preclinical human testing". Anthony Bahinski, Vivodyne, USA

"New approaches in regulatory assessment of chemicals". Anna Beronius, Karolinska Institutet, Sweden

"Opportunities and challenges of using New Approach Methodologies for identification of endocrine disrupting chemicals". Marta Axelstad, Technical University of Denmark

"High-content analysis shows tumorigenic activity of per- and polyfluoroalkyl substances (PFAS) as single compounds and mixtures in human breast epithelial cells". Paula Pierozan, Stockholm University, Sweden

“Enzymatic methyl whole genome sequencing shows perfluorooctanesulfonic acid induced cancer related methylome alterations in human breast cells”. Andrey Höglund, Stockholm University, Sweden

“Comparing sensitivity of pubertal and adult 28-day exposure scenarios in female rat toxicity studies using diethylstilbestrol or ketoconazole”. Hanna KL Johansson, Technical University of Denmark

“Retinoic acid disrupting chemicals perturb germ cell development in the fetal mouse testis: causal evidence for Adverse Outcome Pathway no. 400”. Monica Kam Draskau, Technical University of Denmark

“Morphological profiling as an emerging tool in toxicology of particles and chemicals”. Andi Alijagic, Örebro University, Sweden

“Chemical proteomics, from finding molecular targets to predicting the impact of chemicals on human health”. Susana Cristobal, Linköping University, Sweden

“The GARDskin assay adopted into OECD TG 442E”. Tim Lindberg, SenzaGen, Sweden

European Registered Toxicologist (ERT)

Sverige har sedan 2015 ett nationellt ERT-register som sköts av SFT:s ERT-kommitté. De anordnar två ansökningsomgångar per år (deadline för ansökningar är alltid sista februari och sista september). Vi har nu 53 ERT i det svenska registret.

Internationell webinarieriserie

Under detta verksamhetsår har vi fortsatt att driva vår internationella webinarieriserie som är öppen för alla intresserade av toxikologi. Förutom att lyfta och diskutera aktuella frågeställningar inom toxikologi har även webinarier serien medfört en närmare samverkan mellan de nordiska toxikologiföreningarna vilket är viktigt för att långsiktigt förstärka toxikologin i Norden. Våra webinarier har inkluderat deltagare från de nordiska länderna, men även från flera andra länder.

“Safe and Sustainable by design (SSbD)” (12 juni 2023)

>40 deltagare

“Safe and sustainable by design – an industrial perspective”. Toward Toxicology for the 21st Century 2.0”. Hanna Gustafsson and Lotta Glans, Perstorp

“Electricity to replace chemical reagents”. Helena Lundberg is an Assistant Professor in Organic Chemistry at KTH Royal Institute of Technology in Stockholm.

“mRNA based vaccines and therapeutics – Nobel prize findings in action” (12 december 2023)

>40 deltagare

“mRNA based vaccines and therapeutics – Nobel prize findings in action” Patrik Andersson and Martin Billger, AstraZeneca

Seminarium för vinnaren av SFT:s pris för bästa avhandling i toxikologi 2022

Den 22 september anordnade vi ett hybridseminarium vid KI för att hedra den andra vinnaren av SFT:s pris för bästa avhandling inom toxikologi, Sarah McCarrick. Seminariet med temat “Toxicity and health effects of particles - From mechanism to human exposure” inleddes med att Sarah presenterade sin avhandling “Exploring toxicity and fate of metal-based particles in the lung: from mechanistic screening to lung deposition modelling”, som hon försvarade vid KI under 2022. Sedan hölls tre inspirerande föreläsningar av de inbjudna talarna Andrea Hartwig, Karlsruhe Institute of Technology, Flemming Cassee, Utrecht University, och Christer Johansson, Stockholms Universitet. Seminariet samlade över 100 nationella och internationella deltagare. Tack till alla som deltog i hyllningen av Sarah och tillsammans bidrog till ett väldigt lyckat arrangemang.

“Toxicity and health effects of particles - From mechanism to human exposure” (30 september 2022)

>100 deltagare

“Exploring toxicity and fate of metal-based particles in the lung: from mechanistic screening to lung deposition modelling”. The Award Winner Sarah McCarrick, Institute of Environmental Medicine, Karolinska Institute

“Impact of metal-based nanomaterials on genomic stability: Role of shape and intracellular bioavailability”. Andrea Hartwig, Department of Food Chemistry and Toxicology, Karlsruhe Institute of Technology, Germany

“Inhaled nanomaterials and how they may impact human health – metrics that matter”. Flemming Cassee, Department Population Health Sciences, Utrecht University, and the Institute for Risk Assessment Sciences, The Netherlands

“Assessing population exposures and health impacts of nanoparticle emissions”. Christer Johansson, Department of Environmental Science, Stockholm University

Pris för bästa avhandling i toxikologi 2023

Vi har under detta verksamhetsår utlyst priset för årets bästa doktorsavhandling i toxikologi för tredje gången. Priset börjar nu bli etablerat och är en bra möjlighet att uppmärksamma de insatser som unga toxikologer gör och lyfta fram de avhandlingar vid svenskt universitet som är särskilt förtjänstfulla. Pristagaren kommer att tillkännas vid årsmötet 2024, och gäller avhandlingar från 2023.

Bästa posterpresentation

För att ytterligare stimulera och lyfta fram insatser från juniora toxikologer instiftade styrelsen nyligen ett återkommande pris för bästa posterpresentation vid årsmötet. Detta kommer även delas ut i samband med årsmötet 2024.

KOMMUNIKATION

Nyhetsbrev

Vi har totalt skickat ut fyra nyhetsbrev, på både svenska och på engelska, till medlemmarna via e-post. Utskicken har gällt årsmötet, konferenser, seminarier, lediga tjänster, kurser m.m. Extra utskick har gjorts för att informera om t.ex. vårt nya pris för bästa avhandling, webinarier, årsmötet, jobbbannonser och påminnelser om ERT ansökningar.

Facebook

För att utvidga kontaktmöjligheter och informationsspridning mellan toxikologer har styrelsen drivit en Facebook-sida sedan 2011. Här kommuniceras information om toxikologiska nyheter och information om föreningens verksamhet. Under de senaste åren har föreningen valt att inte prioritera Facebook för kommunikation. I april 2023 hade sidan 391 följare, vilket är en ökning med 4 personer sedan 2023.

LinkedIn

Under de två senaste verksamhetsåren har det gjorts en särskild satsning på att ytterligare öka vår aktivitet och antal följare på LinkedIn. Här delas information om föreningens verksamhet t.ex. våra vetenskapliga seminarier (webbinarier) och årsmötet. Även föreningens stödmedlemmar och samarbetspartners presenteras. I mars 2024 har föreningen 1016 följare, vilket är 278 fler än 2023. De betyder att vi har mer än dubblat antalet följare under de två senaste åren med särskild fokus på LinkedIn. Vi kan nu sprida vår information mer effektivt och skapa engagemang för våra aktiviteter och

toxikologi generellt. NorthTox och våra internationella webinarier har varit bidragande faktorer till denna tillväxt.

Hemsidan

Hemsidan uppdateras kontinuerligt, med bl.a. aktuell information om ERT-registrering, hedersmedlemmar, vår internationella webinarier serie, priser och årsmötet.

STRATEGISKA PROJEKT

NorthTox: förbättra samarbetet mellan nordiska toxikologiföreningar

Ett av styrelsens viktigaste mål under de senaste verksamhetsåren har som ovan nämnts varit att förbättra interaktionen mellan de nordiska toxikologiföreningarna. Samarbetet mellan de nordiska föreningarna har under en längre tid varit minimal. Vi anser dock att det är viktigt att styrelsen etablerar ett samarbete som inte är beroende av personliga kontaktnät, och som fortlöper när olika styrelser byts ut. Målet är att långsiktigt förstärka toxikologin i Norden. Ett stort steg togs under detta verksamhetsår när det första gemensamma NorthTox-mötet arrangerades i april 2023. Det var ett väldigt lyckat möte som engagerade många personer (se ovan). Mötet ser ut att återkomma under 2025 och då i ett annat nordiskt land. För att stärka det nordiska samarbetet ytterligare har vi bjudit in medlemmarna från de andra nordiska föreningarna till att utan kostnad delta digitalt i det vetenskapliga programmet under årsmötet 2024 och våra webinarier.

Uppmärksamma och involvera juniora toxikologer

Ett annat av styrelsens viktigaste mål under detta verksamhetsår har varit att fortsätta uppmärksamma juniora toxikologer i Sverige och engagera dem i SFT:s aktiviteter. Det är därför högt prioriterat att fortsätta utdelningen av priset för årets bästa doktorsavhandling i toxikologi, och priset för bästa posterpresentation vid årsmötet (som nämnts ovan). Den instiftade subkommittén för juniora toxikologer med uppgift att driva aktiviteter av relevans för deras målgrupp, gjorde ett utmärkt arbete under planerandet och genomförandet av NorthTox. Målet är att de ska skapa fler riktade aktiviteter under kommande verksamhetsår.

Eurotox-konferensen i Göteborg 2027

Efter många års arbete, starkt kampanjade och en lyckad presentation, har vi lyckats säkra värdskapet för Eurotox i Göteborg 2027. Jan Olsson, Oskar Karlsson och Petra Thulin var på plats för att kampanja under EUROTOX i Ljubljana, Slovenien. De två sistnämnda presenterade vårt bud vid Business Council Meeting (BCM) där vi vann omröstningen om att få arrangera EUROTOX i Göteborg 2027. Den andra finalisten var Frankrike och Lyon. SFT:s stärkta kontakter med våra systerföreningar i de nordiska länderna och Estland var en viktig del av framgången. Vi vill tacka alla som deltagit i det hårda ansökningsarbetet, och ser fram emot denna roliga möjlighet.

SAMVERKAN

EUROTOX

Under året representerades SFT av den tidigare ordföranden Mattias Öberg i Eurotox Executive Committée. Johanna Ziliacus, en annan av våra medlemmar representerade Sverige i EUROTOX subkommitté för utbildning. Information från EUROTOX har regelbundet skickats ut via nyhetsbrev.

IUTOX

Information från IUTOX har regelbundet skickats ut via nyhetsbrev.

MEDLEMMAR OCH STÖDMEDLEMMAR

SFT hade 243 medlemmar under 2023. Våra stödmedlemmar är AstraZeneca, IKEM, Toxicology Knowledge Team Sweden, Veranex, RISE, ToxIntelligence, och Perstorp.

SFTs styrelse

Oskar Karlsson, ordförande

Klara Midander, vice ordförande

Jenny Aasa, sekreterare

Linnea Nilsson, skattmästare

Joachim Sturve, ledamot

Ulrika Carlander, ledamot

Anna Beronius, ledamot

Sara Moses, ledamot